

4. OTURUM

Zorbalık Çantası

AMAÇ

Bu oturumun amacı, anaokulu öğrencilerinin akran zorbalığı ile başa çıkmak için neler yapabileceklerini öğrenmelerini sağlamaktır.

KAZANIMLAR

- Öğrenciler akran zorbalığı ile başa çıkmak için neler yapılacağını bilir.

MATERYAL

- Öğrencilerin önceden hazırladıkları kâğıttan çantalar
- Zorbalıkla başa çıkma resim kartları
- Rol oyunu için senaryo kâğıtları
- Power point sunu (uzaktan eğitim için)

YÖNTEM VE TEKNİK

Soru-cevap, tartışma, örnek olay, rol oyunu.

SÜRE

20 dakika

SÜREÇ

Uygulayıcıya Not: Bu etkinlik öncesinde öğretmen öğrencilerle birlikte renkli fon kâğıtlarını kullanarak kendilerine boyunlarına asabilecekleri şekilde birer çanta yapmalarını sağlar. Öğrenciler yaptıkları çantaları çeşitli el işi malzemeleri ile süsleyebilirler. Uygulayıcı Ek'te yer alan başa çıkma resim kartlarının öğrenci sayısı kadar siyah-beyaz çıktısını alır ve resim kartlarını keserek öğrencilere dağıtılacak şekilde hazırlar.

- Bu oturuma başlamadan önce öğrencilere önceden yaptıkları kâğıt çantalar ve Ek-13'te yer alan başa çıkma resim kartları dağıtılır. Kartlar dağıtılırken konu hakkında öğrencilere, "Hadi bakalım çocuklar, şimdi sizden dağıttığım resim kartlarını incelemenizi istiyorum. Bu kartlarda neler görüyorsunuz?" diye sorulur. "Öğrencilerden uygun yanıtlar gelmezse "Kızıl Tilki diye bir hikâyeye okumuştuk, hatırlıyor musunuz? Kızıl Tilki Tavşan Tubi'yi oyuna almıyordu. Onu itekleyip düşürüyordu. Tavşan Tubi de buna çok üzülüyordu. O hikâyede Tavşan Tubi'ye yardımcı olmak için bazı yollar bulmuştuk." denir.

- Resim kartları tek tek incelenerek her bir başa çıkma resim kartı öğrencilere hatırlatılır.
- Ek-9'da yer alan A4 boyutunda çıktısı alınmış "Güvendiğin birine anlat temalı" ilk resim kartı gösterilir. Öğrencilere "Bu resim kartı neyi anlatıyor olabilir?" diye sorulur. Öğrencilerden uygun yanıt gelmezse "Biri size zorbalık yaparsa bunu mutlaka güvendiğiniz birine anlatmalıydınız değil mi?" denir.
- Ek-10'da yer alan A4 boyutunda çıktısı alınmış "Dik dur ve cesur ol" temalı ikinci resim kartı gösterilir. Öğrencilere "Bu resim kartı neyi anlatıyor olabilir?" diye sorulur. Öğrencilerden uygun yanıt gelmezse "Biri size zorbalık yaparsa cesur davranıp yüksek sesle 'Hayır, yapma; bu yaptığın doğru değil; bu yaptığını öğretmenime/anneme söyleyeceğim!' diyebilirdiniz değil mi?" denir.
- Ek-11'de yer alan A4 boyutunda çıktısı alınmış "Umursamadan yoluna devam et " temalı üçüncü resim kartı gösterilir. Öğrencilere "Bu resim kartı neyi anlatıyor olabilir?" diye sorulur. Öğrencilerden uygun yanıt gelmezse "Biri size zorbalık yaparsa onu umursamadan yolunuza devam edebilirdiniz yani o yokmuş gibi davranabilirdiniz değil mi?" denilir.
- Ek-12'de yer alan A4 boyutunda çıktısı alınmış "Arkadaş edinerek yalnız olmadığını göster" temalı dördüncü resim kartı gösterilir. Öğrencilere "Bu resim kartı neyi anlatıyor olabilir?" diye sorulur. Öğrencilerden uygun yanıt gelmezse "Biri size zorbalık yaparsa kendinizi yalnız hissetmemek için arkadaş edinmeyi deneyebilirdiniz değil mi?" denilir.

Uygulayıcıya Not: Yukarıda ifade edilen başa çıkma resim kartlarını öğrencilere hatırlatma etkinliği kısa süre içinde bitirilip asıl etkinliğe geçilebilir.

- Öğrencilerin resim kartlarını istedikleri renklere boyayabilecekleri söylenerek onlara boyama yapmaları için zaman verilir.
- Öğrenciler boyamaları bitirdikten sonra onlardan resim kartlarını çantalarına koymaları istenir ve rol oyununa geçilir.

Uygulayıcıya Not: Etkinlikten önce uygulayıcı Ek 14'te yer alan senaryo cümlelerini şeritler hâlinde keser ve bu cümleleri katlayarak bir kutunun içine koyar.

Senaryo 1: Yemekhanede yemek yiyorsun. O gün en sevdiğin kurabiye var. Bir an önce yemeğini bitirip kurabiyeni yemek istiyorsun ama arkadaşın daha önce de yaptığı gibi yine senin kurabiyeni aldı ve istemene rağmen sana geri vermiyor.

Senaryo 2: Mahallenin oyun parkında arkadaşlarıyla oyun oynamak istiyorsun. Ama yaşı senden büyük bir arkadaşın, her zaman yaptığı gibi

seni oyuna almak istemiyor.

Senaryo 3: Arkadaşlarından biri, oyun saatinde sürekli olarak senin oynadığın oyuncayı elinden zorla çekerek alıyor.

Senaryo 4: Ne zaman canın yansa ve ağlasan senden üç yaş büyük kuzenin seninle "bebek, bebek" diyerek dalga geçiyor.

Senaryo 5: Arkadaşlarından biri, okul bahçesine çıkmak için sıraya girdiğinde sürekli seni iterek sıranın önüne geçiyor.

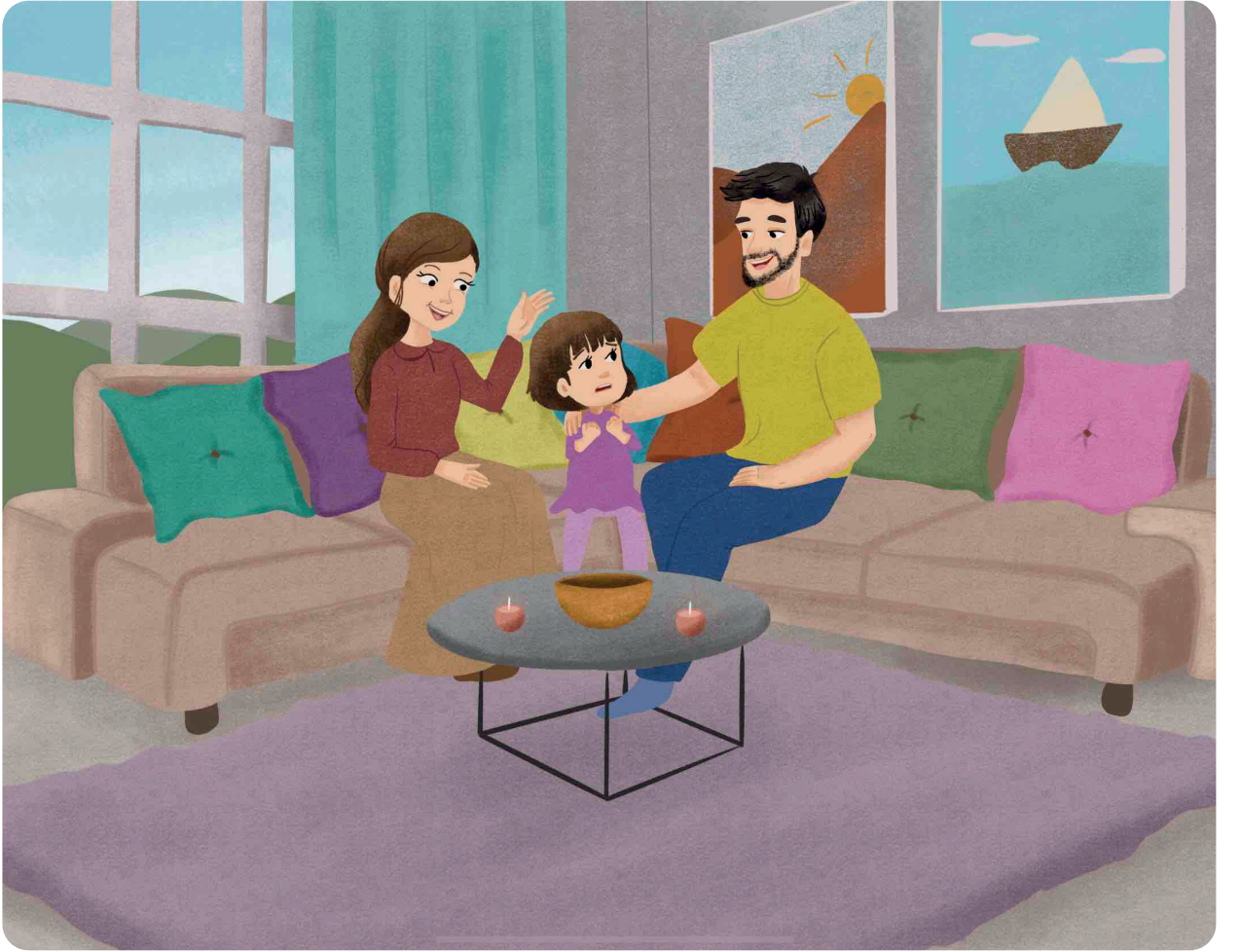
- Ek-14'te yer alan senaryo cümleleri bir kutunun içine konulur ve öğrencilerin sırayla kutudan bir kâğıt seçmeleri istenir. Aynı numaralı senaryo kâğıtlarını seçen öğrenciler eşleştirilir. Orada yazan senaryoyu canlandırmaları istenir. Zorbaliğa maruz kalan rolündeki çocuğun, çantasında yer alan başa çıkma kartlarından destek alarak zorbalık yapan rolündeki arkadaşına tepki vermesine yardımcı olunur. Sonra çocuklar arasındaki roller değiştirilerek yeniden canlandırma yapılır. Her bir canlandırmadan sonra rol oyununu gerçekleştiren öğrenciler alkışlanır.
- Son olarak "*Zorbaliğa maruz kalan rolündeki öğrencilere zorbalığa karşı koyarken neler hissettiniz?*" diye sorulur. Söz isteyen birkaç öğrencinin yanıtları alınır, tüm çocuklara katılımları için teşekkür edilerek oturum sonlandırılır.

Uygulayıcıya Not: Senaryolar sınıf mevcuduna göre küçük grup veya büyük grup etkinliği şeklinde uygulanabilir. Sınıfta eğer gerçek zorbalık yapan ve zorbalığa maruz kalan rollerde öğrenciler varsa aynı senaryoda yer almamasına dikkat edilmelidir.

- **Uzaktan Eğitim Süreci İçin Not:** Uzaktan eğitimde öğrencilere rol oyunu yaptırılmasının zor olması nedeniyle, etkinlikte yer alan senaryolar öğretmen tarafından ifade edilebilir, power point sunusunda başa çıkma resim kartlarının görseli gösterilebilir ve öğrencilere böyle bir durumda hangi başa çıkma yönteminin kullanılabileceği sorulabilir. Öğrencilere söz hakkı verilerek kendi yanıtlarını vermeleri sağlanabilir.

Ek-9

Birinci Resim kartı

Ek-10

İkinci Resim kartı

Ek-11

Üçüncü Resim kartı

Ek-12

Dördüncü Resim Kartı

Ek-13

Dört resim kartının bir arada olduğu görsel

EK 14

AKRAN ZORBALIĞI FARKINDALIK PROGRAMI-
Rol oyunu senaryoları

Senaryo 1: Yemekhanede yemek yiyorsun. O gün en sevdiğin kurabiye var. Bir an önce yemeğini bitirip kurabiyeni yemek istiyorsun ama arkadaşın daha önce de yaptığı gibi yine senin kurabiyeni aldı ve istemene rağmen geri vermiyor.

Senaryo 2: Mahallenin oyun parkında arkadaşlarınla oyun oynamak istiyorsun. Ama yaşı senden büyük bir arkadaşın her zaman yaptığı gibi seni oyuna almak istemiyor.

Senaryo 3: Arkadaşlarından biri, oyun saatinde sürekli olarak senin oynadığın oyuncakçı elinden zorla çekerek alıyor.

Senaryo 4: Ne zaman canın yansa ve ağlasan senden üç yaş büyük kuzenin seninle "bebek, bebek" diyerek dalga geçiyor.

Senaryo 5: Arkadaşlarından biri, okul bahçesine çıkmak için sıraya girdiğinizde sürekli seni iterek sıranın önüne geçiyor.